

DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLAND, STEDEN- EN PLATTELANDSBELEID, SAMENLEVEN,
INTEGRATIE EN INBURGERING, BESTUURSZAKEN, SOCIALE ECONOMIE EN ZEEVISSERIJ
DE VLAAMSE MINISTER VAN BEGROTING EN FINANCIEN, VLAAMSE RAND, ONROEREND ERFGOED EN
DIERENWELZIJN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

- Ontwerp van decreet tot instemming met het samenwerkingsakkoord van 10 januari 2024 tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest met betrekking tot de toewijzing en de verdeling van het bedrag dat is vastgelegd in artikel 2 van de beslissing van het Comité van Ministers van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU) van 14 december 2001, zoals gewijzigd bij de beslissing van het Comité van Ministers van de BLEU van 31 augustus 2021;
- Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Dit ontwerp van decreet is erop gericht om instemming te verlenen met het samenwerkingsakkoord van 10 januari 2024 tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest met betrekking tot de toewijzing en de verdeling van het bedrag dat is vastgelegd in artikel 2 van de beslissing van het Comité van Ministers van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU) van 14 december 2001, zoals gewijzigd bij de beslissing van het Comité van Ministers van de BLEU van 31 augustus 2021.

De Belgische Staat ontvangt jaarlijks een forfaitair bedrag van het Groothertogdom Luxemburg ter compensatie van de gedeelde inkomsten van de Belgische gemeenten uit hun aanvullende personenbelasting ten gevolge van het Belgisch-Luxemburgse dubbelbelastingverdrag van 17 september 1970. De berekeningswijze van dit bedrag werd gewijzigd. Voornoemd samenwerkingsakkoord voorziet dat het opnieuw berekende forfaitair bedrag wordt toegewezen aan de Belgische gemeenten en door de Federale Staat tussen de gemeenten wordt verdeeld in verhouding tot wat het tarief van hun aanvullende personenbelasting hen zou opleveren als beroepsinkomsten van Luxemburgse oorsprong van inwoners niet vrijgesteld waren.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Kancelarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie

Beleidsveld: Binnenlands Bestuur en Stedenbeleid

Inhoudelijk structuurelement: Binnenland

Beleidsdoelstelling: We financieren lokale besturen op een duurzame wijze

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Wetgevingstechnisch en taalkundig advies

Aangezien instemmingsdecreten teksten zijn die meermaals in dezelfde vorm voorkomen, vallen ze onder de uitzondering van punt 297, eerste alinea, van de Omzendbrief Wetgevingstechniek, en is een wetgevingstechnisch en taalkundig advies niet verplicht.

Advies Inspectie van Financiën

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 23 februari 2024 (zie punt 3.A).

Principiële goedkeuring

De Vlaamse Regering hechtte op 8 maart 2024 haar principiële goedkeuring¹ aan:

- het samenwerkingsakkoord van 10 januari 2024 tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest met betrekking tot de toewijzing en de verdeling van het bedrag dat is vastgelegd in artikel 2 van de beslissing van het Comité van Ministers van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU) van 14 december 2001, zoals gewijzigd bij de beslissing van het Comité van Ministers van de BLEU van 31 augustus 2021 en de bijhorende memorie van toelichting;
- het voorontwerp van decreet tot instemming met het samenwerkingsakkoord van 10 januari 2024 tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest met betrekking tot de toewijzing en de verdeling van het bedrag dat is vastgelegd in artikel 2 van de beslissing van het Comité van Ministers van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU) van 14 december 2001, zoals gewijzigd bij de beslissing van het Comité van Ministers van de BLEU van 31 augustus 2021 en de bijhorende memorie van toelichting.

Advies Raad van State

Met toepassing van artikel 4/1 van de Wetten op de Raad van State verzocht de federale minister van Financiën, mede namens de bevoegde ministers van het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, de afdeling Wetgeving van de Raad van State op 12 december 2024 binnen een termijn van dertig dagen verlengd tot vijfenveertig dagen een advies te verstrekken over de voorontwerpen van instemmingsakten met bovenvermeld samenwerkingsakkoord. De afdeling Wetgeving van de Raad van State verstrekke zijn advies 77.303/VR op 16 januari 2025.

Met betrekking tot het samenwerkingsakkoord merkt de Raad van State op dat artikel 1, §3 beter geformuleerd wordt als volgt:

“De federale Staat kwijt zich van de betaling van het bedrag dat aan de betrokken gemeenten verschuldigd is overeenkomstig de verdeling bedoeld in paragraaf 2.”

¹ VR 2024 0803 DOC.0315/1

Op dit moment blijkt reeds voldoende duidelijk uit de tekst van het samenwerkingsakkoord en de inleidende overwegingen dat de federale overheid aan gemeenten het jaarlijks verhoogd forfaitair bedrag uitbetaalt, verdeeld in verhouding tot wat het tarief van hun aanvullende personenbelastingen zou opleveren als beroepsinkomsten van Luxemburgse oorsprong van inwoners niet vrijgesteld waren. Het samenwerkingsakkoord moet niet worden aangepast ingevolge deze opmerking.

Daarnaast geeft de Raad van State ter overweging het samenwerkingsakkoord aan te vullen met een informatieregeling die toelaat om na te gaan of de afspraken in het samenwerkingsakkoord worden nageleefd.

Aangezien er wordt teruggevallen op bestaande verdelingsmechanismen in het WIB 1992 is er geen nood aan het opnemen van een specifieke informatieregeling in het samenwerkingsakkoord. Het samenwerkingsakkoord moet niet worden aangepast ingevolge deze suggestie.

Met betrekking tot het voorontwerp van decreet merkt de Raad van State op dat het opschrift en het dispositief aangevuld dienen te worden met de datum waarop het samenwerkingsakkoord is ondertekend, zijnde 10 januari 2024.

Ingevolge dit advies werden het opschrift en artikel 2 van het ontwerp van decreet aangevuld met de datum van ondertekening van het samenwerkingsakkoord, zijnde 10 januari 2024.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

De Belgische Staat en het Groothertogdom Luxemburg zijn gebonden door een dubbelbelastingverdrag: de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en het Groothertogdom Luxemburg tot het vermijden van dubbele belasting en tot regeling van sommige andere aangelegenheden inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, en het desbetreffende Slotprotocol, ondertekend te Luxemburg op 17 september 1970. Dit dubbelbelastingverdrag stelt een groot deel van de beroepsinkomsten afkomstig uit Luxemburg in België vrij van personenbelasting. Automatisch valt dan ook de berekeningsbasis voor aanvullende belastingen op deze personenbelasting, zoals de aanvullende gemeentebelastingen, weg. Het dubbelbelastingverdrag laat ook niet toe dat de Belgische gemeenten, in toepassing van artikel 466bis Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (WIB 1992), op een fictief bedrag aanvullende belastingen heffen.

Ter compensatie van deze gedeerde inkomsten van de Belgische gemeenten uit de aanvullende personenbelasting ontvangt de Belgische Staat, bij beslissing van het Comité van Ministers van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU) van 14 december 2001, jaarlijks een forfaitair bedrag van het Groothertogdom Luxemburg. De berekeningswijze van dat bedrag werd in 2021 gewijzigd bij beslissing van het Comité van Ministers van de BLEU van 31 augustus 2021, die vervolgens in België geratificeerd werd bij wet van 6 februari 2023.

Het basisbedrag wordt verhoogd tot 48 miljoen euro met ingang vanaf het jaar 2022 en wordt vanaf het jaar 2023 jaarlijks verhoogd met 2,4 miljoen euro. Vanaf het jaar 2032 zal het forfaitair bedrag in onderling overleg door de Hoge Overeenkomstsluitende Partijen, de Belgische Staat en het Groothertogdom Luxemburg, herzien kunnen worden.

Dit nieuw berekende bedrag moet onder de Belgische gemeenten verdeeld worden, waarbij het logisch is om hiervoor terug te vallen op de bestaande verdelingsmechanismen in het WIB 1992. Concreet zou de jaarlijkse Luxemburgse compensatie onder de gemeenten verdeeld worden in

verhouding tot wat het tarief van hun aanvullende personenbelasting hen zou opleveren als de beroepsinkomsten van Luxemburgse oorsprong van inwoners niet vrijgesteld waren.

De aan de gemeenten uitgekeerde middelen zijn niet gekoppeld aan voorwaarden of opdrachten, maar maken een vorm van algemene financiering uit. Overeenkomstig artikel 6, § 1, VIII, eerste lid, 9°, van de BWHI van 8 augustus 1980 is dit in principe een bevoegdheid van de gewesten. De verdeling van de Luxemburgse middelen door de Federale Staat moet daarom, met toepassing van artikel 92bis van de BWHI van 8 augustus 1980, worden geregeld in de vorm van een samenwerkingsakkoord.

Op 10 januari 2024 werd een samenwerkingsakkoord gesloten tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest met betrekking tot de toewijzing en de verdeling van het bedrag dat is vastgelegd in artikel 2 van de beslissing van het Comité van Ministers van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU) van 14 december 2001, zoals gewijzigd bij de beslissing van het Comité van Ministers van de BLEU van 31 augustus 2021.

Dit samenwerkingsakkoord voorziet dat het forfaitair bedrag dat jaarlijks door het Groothertogdom Luxemburg aan de Belgische Staat wordt uitgekeerd, wordt toegewezen aan de Belgische gemeenten en door de Federale Staat tussen de gemeenten wordt verdeeld in verhouding tot wat het tarief van hun aanvullende personenbelasting hen zou opleveren als beroepsinkomsten van Luxemburgse oorsprong van inwoners niet vrijgesteld waren.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Voor een nadere toelichting kan verwezen worden naar de memorie van toelichting bij het bijgaande ontwerp van decreet.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Dit ontwerp van decreet heeft geen impact op de begroting van de Vlaamse overheid. De Federale Staat ontvangt jaarlijks een forfaitair bedrag van het Groothertogdom Luxemburg ter compensatie van de gederfde inkomsten van de Belgische gemeenten uit hun aanvullende personenbelasting. De federale overheid verdeelt dit bedrag tussen de Belgische gemeenten.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 23 februari 2024.

Het begrotingsakkoord is niet vereist.

B. ESR-TOETS

Dit ontwerp van decreet heeft geen ESR-impact.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Dit ontwerp van decreet heeft geen impact op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten van de Vlaamse overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Dit ontwerp van decreet heeft geen impact op het personeel, de werkingsuitgaven en de investeringen en schulden van de lokale en provinciale besturen, noch op de ontvangsten van de provinciale besturen.

Er worden door de federale overheid financiële middelen uitgekeerd aan de lokale besturen ter compensatie van hun gedeelde inkomsten uit de aanvullende personenbelasting. De berekeningswijze van het basisbedrag, dat door de federale overheid wordt verdeeld op basis van de bestaande verdelingsmechanismen in het WIB 1992, werd bij beslissing van het Comité van Ministers van de BLEU van 31 augustus 2021 gewijzigd.

Conclusie: de impact op de lokale en provinciale besturen van dit voorontwerp van decreet is beperkt tot de ontvangsten van de lokale besturen, aan wie bijkomende financiële middelen worden uitgekeerd door de federale overheid.

4. VERDER TRAJECT

Na de definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering zullen het ontwerp van decreet en de bijbehorende memorie van toelichting, met het ondertekende samenwerkingsakkoord als bijlage, voor behandeling worden ingediend in het Vlaams Parlement.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van decreet tot instemming met het samenwerkingsakkoord van 10 januari 2024 tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest met betrekking tot de toewijzing en de verdeling van het bedrag dat is vastgelegd in artikel 2 van de beslissing van het Comité van Ministers van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU) van 14 december 2001, zoals gewijzigd bij de beslissing van het Comité van Ministers van de BLEU van 31 augustus 2021 en de bijhorende memorie van toelichting;
- 2° de Vlaamse minister van Binnenland, Steden- en Plattelandsbeleid, Samenleven, Integratie en Inburgering, Bestuurszaken, Sociale Economie en Zeevisserij te gelasten voornoemd ontwerp van decreet en de bijbehorende memorie van toelichting, in naam van de Vlaamse Regering, in te dienen bij het Vlaams Parlement.

De Vlaamse minister van Binnenland, Steden- en Plattelandsbeleid, Samenleven, Integratie en Inburgering, Bestuurszaken, Sociale Economie en Zeevisserij,

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand, Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn,

Ben WEYTS

Bijlagen

- het ontwerp van decreet tot instemming met het samenwerkingsakkoord van 10 januari 2024 tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest met betrekking tot de toewijzing en de verdeling van het bedrag dat is vastgelegd in artikel 2 van de beslissing van het Comité van Ministers van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU) van 14 december 2001, zoals gewijzigd bij de beslissing van het Comité van Ministers van de BLEU van 31 augustus 2021;
- de memorie van toelichting bij het ontwerp van decreet tot instemming met het samenwerkingsakkoord van 10 januari 2024 tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest met betrekking tot de toewijzing en de verdeling van het bedrag dat is vastgelegd in artikel 2 van de beslissing van het Comité van Ministers van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU) van 14 december 2001, zoals gewijzigd bij de beslissing van het Comité van Ministers van de BLEU van 31 augustus 2021;
- het advies 77.303/VR van de Raad van State;
- het ondertekend samenwerkingsakkoord van 10 januari 2024 tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest met betrekking tot de toewijzing en de verdeling van het bedrag dat is vastgelegd in artikel 2 van de beslissing van het Comité van Ministers van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU) van 14 december 2001, zoals gewijzigd bij de beslissing van het Comité van Ministers van de BLEU van 31 augustus 2021.